

FCR YAYIN LTD.

Genel Yayın No | General Publication Number: 1870

FCR Sertifika no | Certificate Number: 46550

ISNI: 0000 0004 4657 1968

ROR ID: ror.org/00zznvq98

Alt Marka | Imprint: Fecr

Yayın No | Publication Number: 1105

Kitap Adı : Tarihe Not Düşmek

Book Title : Leaving a Note in History

ISBN : 978-625-8724-61-5

DOI : doi.org/10.70458/fcr.9786258724615

Yazar | Author: Ayetullah Kızıl | orcid.org/0000-0002-0761-5329

Kurum | Institution: Milli Eğitim Bakanlığı

ROR ID: ror.org/00jga9g46

Yayın Türü: Kitap | Publication Type: Book - Monograph

Yayın Dili: Türkçe | Language: Turkish

Ebat | Dimensions: 13,5 x 21 cm

Baskı Sayısı | Edition: 1. Baskı

Sayfa Sayısı | Pages: 225 (xviii + 207)

Yayın Tarihi | Publication Date: Mart | March 2026

Yayın Yeri | Place of Publication: Ankara, Türkiye

Mizanpaj ve Kapak | Layout and Cover Design: FCR

Baskı ve Cilt | Printing and Binding: NY MATBAACILIK (Sertifika no: 50732)

Konu Kategorisi | Subject Categories

BIC: HBJF - Orta Doğu Tarihi | Middle Eastern History

BISAC: HIS026000 - Orta Doğu Tarihi / Genel | History / Middle East / General

THEMA: NHF - Orta Doğu Tarihi | History of the Middle East

LC Classification: DS38 - Orta Doğu Tarihi (Genel) | History of the Middle East (General)

DEWEY: 956 - Orta Doğu Tarihi | History of the Middle East

WoS Category: Tarih; Alan Çalışmaları | History; Area Studies

WoS Citation Topics Meso: Osmanlı ve Orta Doğu Tarihi | Ottoman and Middle Eastern History

WoS Citation Topics Micro: Osmanlı entelektüel tarihi ve düşünce akımları | Ottoman intellectual history and ideological movements

Scopus Subject Areas: 1202 - Tarih | History

Atf Bilgisi | Cite as: Kızıl, Ayetullah. *Tarihe Not Düşmek*. FCR Yayın Ltd.-Fecr, 2026.

© Tüm hakları saklıdır | All rights reserved: FCR YAYIN LTD.

Hacı Bayram Mah. Boyacılar Sk. No: 14/1 06050

Altındağ-Ankara/TÜRKİYE • Tel: +90 (312) 310 08 60

www.fcr.com.tr • fcr@fcr.com.tr

Tarihe Not Düşmek

Ayetullah KIZIL

Ankara 2026

Yazar Hakkında | About the Author

Ayetullah KIZIL

Diyarbakır'ın Dicle ilçesinde doğdu. İlkokul, ortaokul ve lise öğrenimini Diyarbakır merkezde tamamladı. Dicle Üniversitesi Eğitim Fakültesi Tarih Öğretmenliği bölümünden mezun olan yazar, aynı üniversitede Diyarbakırlı Said Paşa'nın Mir'âtü'l-İber Adlı Eserinin 9. Cildinin Transkripti ve Değerlendirmesi konulu teziyle 2022 senesinde yüksek lisansını tamamladı. Söz konusu tez, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü 2022 Yılı Tez Ödülleri kapsamında Yüksek Lisans kategorisinde Birincilik Ödülü'ne layık görüldü. Ergani Maden Sancağı Nüfus Defterleri (2668-2699-2670 Nolu Defterler) ve Ergani Nüfus Defteri (2673 Nolu) isimli araştırma, inceleme ve tarih alanında yazılmış kitapların yazarları arasında yer almıştır. Dicle Üniversitesi Yakın Çağ Tarihi alanında doktora eğitimine devam eden ve Diyarbakır'a bağlı çeşitli ilçelerde öğretmenlik yapan yazar, Ergani Makam Dağı Anadolu Lisesi'nde tarih öğretmeni olarak görev yapmaktadır.

He was born in the Dicle district of Diyarbakır. He completed his primary, secondary, and high school education in the city center of Diyarbakır. The author graduated from the Department of History Teaching at the Faculty of Education, Dicle University. He completed his master's degree at the same university in 2022 with a thesis titled "The Transcription and Evaluation of the 9th Volume of Mir'âtü'l-İber by Diyarbakırlı Said Pasha." This thesis was awarded First Prize in the Master's Category within the 2022 Thesis Awards of the Institute of Social Sciences at Dicle University.

He is among the authors of the research and historical studies titled "Population Registers of the Ergani Maden Sanjak (Registers No. 2668–2699–2670)" and "Ergani Population Register (Register No. 2673)." Currently continuing his doctoral studies in Modern (Late Ottoman–Modern) History at Dicle University, the author has worked as a teacher in several districts of Diyarbakır. He presently serves as a history teacher at Ergani Makam Dağı Anatolian High School.

Kitap Hakkında

Tarihe Not Düşmek

Tarihe Not Düşmek adlı eser, tarihsel olayları yalnızca geçmişte yaşanmış vakalar olarak ele almak yerine, bu olayların günümüz toplumsal, siyasal ve düşünsel meseleleriyle ilişkisini ortaya koymayı amaçlayan çok yönlü bir inceleme niteliğindedir. Çalışma; tarih metodolojisi, eğitim kurumları, din-siyaset ilişkisi, Osmanlı toplum yapısı, modern Türkiye'nin düşünsel dönüşümleri ve güncel toplumsal meseleler gibi farklı başlıkları tarihsel perspektif içerisinde değerlendirmektedir. Eserin giriş bölümünde tarihin yöntemi, kaynak kullanımı ve tarihinin yorum süreci üzerinde durulurken, ilk bölümde Osmanlı medreselerinin kuruluşu, gelişimi ve gerileme süreci ele alınmaktadır. İkinci bölümde İslamcılık düşüncesinin ortaya çıkışı, tarihsel gelişimi ve Türk düşünce hayatındaki yeri incelenmektedir. Üçüncü bölümde tarih metodolojisi, Doğu-Batı ilişkileri, Türk tarih tezi ve Osmanlı toplum yapısı gibi konular tartışılmaktadır. Dördüncü bölüm güncel meseleleri tarihsel arka planlarıyla birlikte ele alırken; beşinci bölümde sosyolojik ve kültürel konulara ilişkin değerlendirmeler yer almaktadır. Son bölümde ise Abdullâh Cevdet'in düşünce dünyası ve Nizamülmülk'ün Siyasetname adlı eseri üzerinden siyaset düşüncesine dair analizler yapılmaktadır. Bu yönüyle eser, tarih, düşünce ve toplum ilişkisini bütüncül bir yaklaşımla ele alan disiplinler arası bir çalışma niteliği taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tarih Metodolojisi; Osmanlı Medreseleri; İslamcılık; Türk Düşünce Tarihi; Siyaset Düşüncesi

About the Book

Leaving a Note in History

The book *Leaving a Note in History* examines historical events not merely as past occurrences but as phenomena that help explain contemporary social, political, and intellectual issues. The study adopts a multidimensional perspective and discusses various themes such as historical methodology, educational institutions, the relationship between religion and politics, the social structure of the Ottoman Empire, intellectual transformations in modern Turkey, and contemporary social debates. In the introductory section, the author focuses on the methodology of history, the use of sources, and the interpretative role of historians. The first chapter analyzes the foundation, development, and decline of Ottoman madrasas as key institutions of education in Islamic civilization. The second chapter explores the intellectual foundations of the Islamist movement and its role in Turkish intellectual history. The third chapter discusses historical methodology, the dialectic between East and West, the Turkish History Thesis, and the structure of Ottoman society. The fourth chapter addresses current social and political issues through a historical lens, while the fifth chapter evaluates various sociological and cultural topics. The final chapter presents a biographical and intellectual analysis of Abdullah Cevdet and examines Nizam al-Mulk's *Siyasetname* within the framework of political thought. Overall, the work offers an interdisciplinary perspective on the relationship between history, thought, and society.

Keywords: Historical Methodology; Ottoman Madrasas; Islamism; Turkish Intellectual History; Political Thought

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	xv
ÖN SÖZ	xvii
GİRİŞ	1
BİRİNCİ BÖLÜM	
EĞİTİM	5
OSMANLI MEDRESELERİ	5
Giriş	5
Türk-İslam Devletlerinde Medreseler	6
Klasik Dönem Osmanlı Medreseleri	7
a) Kuruluş Dönemi Osmanlı Medreseleri	7
b) Yükselme Dönemi Osmanlı Medreseleri	8
Medreselerin Bozulması ve Modern Eğitim Kurumlarının Doğuşu	11
Sonuç	12
EĞİTİM ve DEZENFORMASYON ÜZERİNE	15
İKİNCİ BÖLÜM	
DİN - SİYASET	19
İSLAMCILIK HAREKETİNİN FİKRÎ TEMELLERİ AKTÖRLERİ ve	
TÜRK DÜŞÜNCE HAYATINDAKİ YERİ	19
Giriş	19
Fikrî Temelleri	20
Tarihsel Süreci	23
a) Klasik Dönem (İlk Dönem) İslamcılığı	24
b) II. Meşrutiyet Döneminde İslamcılık	25
c) Cumhuriyet (Tek Parti) Döneminde İslamcılık	26
d) Çok Partili Dönemde İslamcılık	29
Türk Düşünce Hayatındaki Yeri ve Sonuç	30
İSLAMCILIK ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME	33
KURTARICI BEKLENTİSİ	39
ZERDÜŞTLÜK ÜZERİNE	43

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TARİH	49
TARİHİN KONUSU	49
TARİH METODOLOJİSİ	51
DOĞU-BATI EKSENİNDE TARİH DİYALEKTİĞİ	54
TÜRK TARİH TEZİ	60
19. YÜZYILDA OSMANLI TOPLUM YAPISI	64
Giriş	64
Klasik Dönem Osmanlı Toplum Yapısı	65
19. Yüzyılda Osmanlı Toplum Yapısı: Tanzimat Sonrası	
Osmanlı Toplumu	67
Sonuç	71
II. ABDULHAMİD DÖNEMİ ERMENİ MESELESİ	74
Giriş	74
Ermenilerin Kökeni	74
Osmanlı İdaresinden Önce Ermeniler	75
II. Abdulhamid Dönemine Kadar Osmanlı İdaresinde Ermeniler	77
II. Abdulhamid Döneminde Ermeniler	79
Ermenilerin Örgütlenmesi	80
Ermeni Olayları	81
Devletlerin Ermeni Politikaları	82
Sonuç	83
CUMHURİYET'İN İLANINA DAİR	85
İNKILAPLAR ÜZERİNE	88
KEMALİZM	92

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

GÜNCEL	101
İSLAM'DA KADIN	101
DİN ve MİLLİYETÇİLİK EKSENİNDE MUHAFAZAKÂR	
TÜRKLERİN KÜRT SORUNU ÇIKMAZI	106
KÜRT SOLU ve MİLLİYETÇİLİĞİNE ELEŞTİRİ	110
SURİYE NEFRETİ ÜZERİNDEN	
TÜRKİYE'DEKİ İRKÇILIĞIN ANATOMİSİ	113
FİLİSTİN: ASIRLIK MÜCADELE	121

BEŞİNCİ BÖLÜM

FARKLI MESELELER	133
O AN...	133
BEKLENTİLERDEKİ ÇEŞİTLİLİK	134
ÖTEKİLER	136
ASİMİLASYON: ZİHİNLERİN İŞGALİ	138
DOĞU-BATI	142
ÖZEL GÜNLERE DAİR BİR MÜTALAA	144
KUŞAK TANIMLAMASI	148
EVLİLİK KRİTERİ ÜZERİNE	150
GÜZELLİK ALGISI	153

ALTINCI BÖLÜM

BİYOĞRAFI ve ESER İNCELEMESİ	157
ABDULLAH CEVDET'İN FİKİR ve ESERLERİNİN TÜRK DÜŞÜNCE	
TARİHİNDEKİ YERİ	157
Hayatı	157
Fikir Yapısı	158
Batı'ya Yaklaşımı	159
Dine Yaklaşımı	160
Siyasi ve Sosyolojik Fikirleri	163
Türk Düşünce Tarihindeki Yeri	165
Sonuç	166
NİZAMÜ'L-MÜLK ve SİYASETNAME	168
1. Nizamülmülk'ün Hayatı ve Eserleri	168
1.1. Hayatı	168
1.2. Eserleri	169
2. SİYASETNAME	169
2.1. BİRİNCİ FASIL	170
2.1.1. Zamanın Akışı-İnsanların Durumu-Âlem	
Hükümdarına Övgü (Allah Mülkünü Daim Devletini	
Ebedî Kılсын)	170
2.2. İKİNCİ FASIL	171
2.2.1. Zamane Padişahının Yüce Allah'ın Nimetlerinin	
Değerini Anlaması	171

2.3. ÜÇÜNCÜ FASIL	171
2.3.1. Zamane Padişahının Zulme Kalkışması-Adaleti Uygulaması-İyi Tutumlu Olması	171
2.4. DÖRDÜNCÜ FASIL	172
2.4.1. Amiller-Bunların Gönderilmesi-Vezirlerin Durumu	172
2.5. BEŞİNCİ FASIL	172
2.5.1. İktâ Sahipleri ve Reayaya Nasıl Davrandıklarının Araştırılması	172
2.6. ALTINCI FASIL	173
2.6.1. Kadılar Hatipler Muhtesipler ve Bunların İşlerinin Canlılık Kazanması	173
2.7. YEDİNCİ FASIL	174
2.7.1. Amilin Kadının Reisin Muhtesibin Teftişi ve Bunun Şartları	174
2.8. SEKİZİNCİ FASIL	175
2.8.1. Din ve Şariat İşlerinin Araştırılması Teftişi	175
2.9. DOKUZUNCU FASIL	175
2.9.1. Devlet Müşrifleri ve Geçimlilikleri	175
2.10. ONUNCU FASIL	175
2.10.1. Sahiphaberler-Münhiler (Ulak)-Beridler (Postacı)-Ülke İşlerinin Tedbiri	175
2.11. ON BİRİNCİ FASIL	176
2.11.1. Dergâhta Yazılan Fermanlara Misallere Saygı Duyulması	176
2.12. ON İKİNCİ FASIL	177
2.12.1. Önemli İşler İçin Dergâhtan Gulam Gönderilmesi	177
2.13. ON ÜÇÜNCÜ FASIL	177
2.13.1. Casuslar Ülkenin Esenliği ve Halkın İş Hakkında Önlem Alınması	177
2.14. ON DÖRDÜNCÜ FASIL	178
2.14.1. Devlet İşleri İçin Ulak ve Berid Gönderilmesi	178
2.15. ON BEŞİNCİ FASIL	178
2.15.1. Sarhoşluk ve Ayıklık Hâlindeyken Verilen Emirlerde İhtiyatlı Olunması	178
2.16. ON ALTINCI FASIL	179
2.16.1. Vekil-i Has-Şahın Dergâhında Onun Çalışmalarının Etkili Kılınması	179

2.17. ON YEDİNCİ FASIL	179
2.17.1. Padişahın Nedimleri Yakınları İşlerinin Düzenlenmesi	179
2.18. ON SEKİZİNCİ FASIL	179
2.18.1. Padişahın Ülke İşleri Hakkında Bilginlerle İstişare Etmesi	179
2.19. ON DOKUZUNCU FASIL	179
2.19.1. Müfredler Teçhizatları Ülke Menfaati İçin Bunların İşlerinin Düzenlenmesi	179
2.20. YİRMİNCİ FASIL	179
2.20.1. Türlü Türlü Mürassaa (Değerli Taşlarla Süslü) Bargâhın (Saray) Düzeni	179
2.21. YİRMİ BİRİNCİ FASIL	180
2.21.1. Elçilerin Durumu Davranışları İşlerin Düzenlenmesi	180
2.22. YİRMİ İKİNCİ FASIL	180
2.22.1. Konak Yerleri ile Merhalelerde Ordu İçin Yem ve Erzak Bulundurması	180
2.23. YİRMİ ÜÇÜNCÜ FASIL	180
2.23.1. Padişahın Ordusuna Ait Tahsisatın Belirlenmesi	180
2.24. YİRMİ DÖRDÜNCÜ FASIL	181
2.24.1. Her İrktan Her Türlü Asker Bulundurulması	181
2.25. YİRMİ BEŞİNCİ FASIL	181
2.25.1. Rehine Almak ve Padişah Dergâhında Tutmak	181
2.26. YİRMİ ALTINCI FASIL	181
2.26.1. Türkmenlerin Hizmete Alınması	181
2.27. YİRMİ YEDİNCİ FASIL	181
2.27.1. Bendegânın Sorun Çıkartmaması ve İşlerin Düzeni	181
2.28. YİRMİ SEKİZİNCİ FASIL	182
2.28.1. Saray Gulamları ve İşlerinin Düzenlenmesi	182
2.29. YİRMİ DOKUZUNCU FASIL	182
2.29.1. Has ve Avamdan Olanların Huzura Alınması	182
2.30. OTUZUNCU FASIL	182
2.30.1. Şarap Meclisinin Düzenlenmesi ve Şartlarının Yerine Getirilmesi	182

2.31. OTUZ BİRİNCİ FASIL	183
2.31.1. Bendelerin ve Hizmetkârların Padişah Dergâhındaki Duruş Düzeni	183
2.32. OTUZ İKİNCİ FASIL	183
2.32.1. Askerlerin İhtiyaçları ve Talepleri	183
2.33. OTUZ ÜÇÜNCÜ FASIL	183
2.33.1. Teçhizatın Silahların Savaş Aletlerinin Hazırlanması ve Sefer	183
2.34. OTUZ DÖRDÜNCÜ FASIL	183
2.34.1. Hata Yapan Yüksek Rütbelilerin Azarlanması	183
2.35. OTUZ BEŞİNCİ FASIL	184
2.35.1. Dergâh-ı Âlî'nin (Padişah Sarayı) Bekçileri Kapıcıları ve Nöbetçileri	184
2.36. OTUZ ALTINCI FASIL	184
2.36.1. Padişahların Sofrası-Bu İşlerin Tertibi	184
2.37. OTUZ YEDİNCİ FASIL	185
2.37.1. Liyakatli Bendelerin Hizmetkârların Hakkının Teslimi	185
2.38. OTUZ SEKİZİNCİ FASIL	186
2.38.1. İkta Muktiler ve Raiyetin Durumu Hakkında İhtiyatlı Olunması	186
2.39. OTUZ DOKUZUNCU FASIL	186
2.39.1. Ülke ve Hükümdarlık ile İlgili İşlerde Acele Edilmemesi	186
2.40. KIRKINCI FASIL	187
2.40.1. Emîr-i Hares (Sarayı Korumak ve Hükümdarın Vereceği Cezaları İnfaz Etmele Görevli Birliğin Emîri) Çûdarlar (Değnekçi) ve Memleket İçin Cezalandırma Usulü	187
2.41. KIRK BİRİNCİ FASIL	187
2.41.1. Padişahın Yüce Tanrı'nın Kullarını Her İşte Bağışlaması	187
2.42. KIRK İKİNCİ FASIL	189
2.42.1. İki İşin Bir Kişiyeye Verilmemesi-İşsizlere İş Verilmesi-Mahrum Bırakılmaması-Temiz-Dindar Olan Asil İnsanlara İş Verilmesi-Mezhebi Bozukların Uzaklaştırılıp Ülkeden Kovulması	189

2.43. KIRK ÜÇÜNCÜ FASIL	190
2.43.1. Tesettürlüler Harem Dairesi Padişahın Emri Altında Bulunanlar ve Ordu Komutanlarının Düzeni	190
2.44. KIRK DÖRDÜNCÜ FASIL	191
2.44.1. İslam Meliklerine Düşman Olan Haricilerin Dini Bozukların Teşhiri	191
2.45. KIRK BEŞİNCİ FASIL	191
2.45.1. Mezdek'in Ortaya Çıkışı Mezhebi ve Enûşirvan Adil'in Onu Öldürmesi	191
2.45.1.1. Mezdek'in Ortaya Çıkışı ve Mezhebi	191
2.45.1.2. Öğretileri	192
2.45.1.3. Nûşirvan Adil'in Mezdek'i Öldürmesi	192
2.46. KIRK ALTINCI FASIL	193
2.46.1. Ateşperest Sinbad'ın Nişabur'da Zuhuru ve Müslümanlara Saçtığı Fitne	193
2.47. KIRKYEDİNCİ FASIL	193
2.47.1. Bâtınilerle Karmatilerin Ortaya Çıkışı ve Mezheplerini Yaymaları (Allah Hepsine Lanet Etsin)	193
2.47.1.1. Karmatilerin Ortaya Çıkışı	193
2.48. KIRK SEKİZİNCİ FASIL	194
2.48.1. Hurremedinlerin İsyanı (Allah Hepsini Rezil Etsin)	194
2.49. KIRK DOKUZUNCU FASIL	194
2.49.1. Padişahın Hazinesi ve Hazinenin Düzeni	194
2.50. ELLİNCİ FASIL	194
2.50.1. Mazlumları Dinleyip Cevap Vermek-Adalet Dağıtmak	194
2.51. ELLİ BİRİNCİ FASIL	195
2.51.1. Vilayet Gelirlerinin Hesabının Tutulması ve Bu İşin Yöntemi	195

KAYNAKÇA	197
DİZİN	205

KISALTMALAR

age.	: Adı Geçen Eser
agm.	: Adı Geçen Makale
agt.	: Adı Geçen Tez
C.	: Cilt
Çev.	: Çeviren
H.-Ş.	: Hicri Şemsi
İÖ	: İsa'dan Önce
MÖ	: Milattan Öce
s.	: Sayfa
S.	: Sayı
vb.	: ve benzeri
vd.	: ve diğerleri
vs.	: vesaire

ÖN SÖZ

Canlılar içerisinde öleceğinin farkında olan tek varlığın insan olduğu söylenebilir. Bu bilginin insan psikolojisi üzerinde oluşturduğu kasvetten kendini azad edebilmek için bir kurtuluş yolu veya bir ölümsüzlük iksiri arayan insanın imdadına din ve tarih yetişmiştir. Din, cenneti ve ebedî hayatı/ölümsüzlüğü vadederek insanı ferahlatırken aynı zamanda insanın geleceğini de aydınlatmaktadır. Tarih ise yaşanmışlıkların malumatını takdim etme vasıtasıyla insanın geçmişe dair merakını gidererek geçmişini bilir kılmaktadır.

Eskiye dair malumatın bilinmesi, geçmişi aydınlattığı gibi dünün sonuçları ile gebe olduğu bugünü de anlaşılır kılmakta ve bir anlamda hayatı anlamlandırmaktadır. Geçmişteki ve tarih zeminindeki yaşanmışlıklardan bugünün anlaşılması ise geleceğe ve yarınlara dair daha müspet ve umut aşılayan değerlendirmelerde bulunabilme olanağı sunmaktadır. Bu doğrultuda kaleme alınan eser, bugüne dair farklı konuları tarih zemininde değerlendirmeye çalışmaktadır.

Kitap, giriş ve altı bölümden oluşmaktadır. Giriş kısmında, tarihe ve metodolojisine dair kısa bir değerlendirme yapılmıştır. “Eğitim” başlığı altında verilen birinci bölümün kapsamını, Osmanlı Medreseleri ile Eğitim ve Dezenformasyon üzerine bir değerlendirme yazısı oluşturmaktadır. “Din-Siyaset” başlığı altında verilen ikinci bölüm, İslamcılık, Kurtarıcı Beklentisi ve Zerdüştlük konularından meydan gelmiştir. “Tarih” başlığı altında verilen üçüncü bölümde, tarihin konusu, diyalektiği, Ermeni Meselesi, Türk Tarih Tezi ve Kemalizm gibi konulara değinilmiştir. “Güncel” başlığı altında verilen dördüncü bölümü, İslam’da kadın, muhafazakârlık, Kürt Sorunu, Suriye ve Filistin meseleleri gibi alt başlıklar oluşturmaktadır. “Farklı Meseleler” başlığıyla verilen beşinci bölümde, asimilasyon, özel günler, evlilik ve gü-

zellik gibi sosyolojik konular olmak üzere farklı konular üzerinde değerlendirmeler yapılmıştır. “Biyografi ve Eser İncelemesi” başlığı altında verilen altıncı bölümde ise fikirleriyle Cumhuriyet döneminde yapılan inkılapları etkileyen Abdullah Cevdet’in biyografisine yer verilmiştir. Ayrıca bu bölümde, Nizamülmülk’ün *Siyasetname* adlı eserinin değerlendirmesi yapılmıştır.

Eserin tamamını okuyarak değerlendirmeleriyle yapmış olduğu değerli katkılarından dolayı ağabeyim Dr. Nevzat Çiçek’e, kapağın tasarımında emeği geçen Mahsun Güner’e ve teknik konularda yardımından istifade ettiğim kadim dostum Emrah Demir’e minnettarım. Ayrıca hukukçu bakış açısıyla eseri değerlendiren öğrencim Fatma Aydoğan’a ve gençlerin nazarında nasıl bir karşılık bulabileceği hususunda değerlendirmeleriyle öngörü olanağı sağlayan öğrencim Azra Kaya’ya teşekkür ederim.

Ayetullah KIZIL